

یادداشت سیاست‌گذاری اقتصاد و توسعه کشاورزی و روستایی

سال ۵ / شماره ۷۱ / ۱۴۰۳

۱۴۰۳/۱۰/۰۹

مطالب این شماره

تحلیل تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در آذر
ماه ۱۴۰۳..... ۲

تهیه و تحلیل: کتابون شمشادی
ویراستار: علی کیانی راد

این موسسه با کمال احترام و سپاس، پذیرای نظرات ارزشمند خوانندگان
این اثر می‌باشد

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۹۶۶۶۰ کدپستی: ۳۷۳۱۳-۱۵۹۸۶

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir
<https://www.agri-peri.ac.ir>

عنوان: تحلیل تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در آذر ماه ۱۴۰۳

تهیه و تحلیل: کنایون شمشادی

ویراستار: علی کیانی راد

کد: BR-4-14031008-(02)

خلاصه مدیریتی:

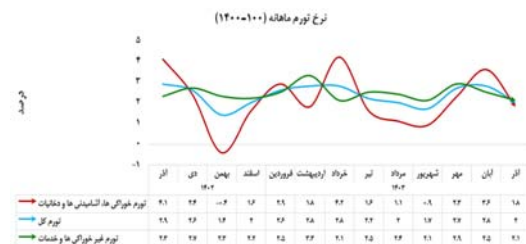
بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، تغییرات شاخص قیمت مصرف‌کننده در آذرماه سال ۱۴۰۳ به شرح جدول زیر می‌باشد که انواع تورم (ماهانه، نقطه‌ای و سالیانه) و در گروه‌های مختلف روندی کاهشی داشته است.

شاخص	تورم ماهانه		تورم نقطه‌ای		تورم سالیانه	
	آذر	آبان	آذر	آبان	آذر	آبان
تورم کل	۲.۸	۲	۲۳.۵	۲۱.۴	۲۳.۱	۲۲.۵
تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	۱.۸	۲.۶	۲۹.۲	۲۶.۳	۲۷.۹	۲۶.۸
تورم خوراک‌های آشامیدنی‌ها و دخانیات خاوری و سبزی	۲.۵	۱.۹	۲۹.۲	۲۶.۴	۲۸.۱	۲۷
تورم خوراک‌های آشامیدنی‌ها و دخانیات خاوری شهری	۴	۱.۷	۲۹	۲۶	۲۶.۹	۲۵.۸
تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۲.۶	۱.۸	۲۹.۳	۲۶.۴	۲۷.۸	۲۶.۸
تورم خوراکی‌ها	۲.۷	۱.۸	۲۹.۳	۲۶.۴	۲۷.۵	۲۶.۵
تورم غیر خوراکی‌ها و خدمات	۲.۵	۲.۱	۲۴.۲	۲۴	۲۵.۹	۲۵.۵

پایه: مرکز آمار ایران

تجزیه و تحلیل:

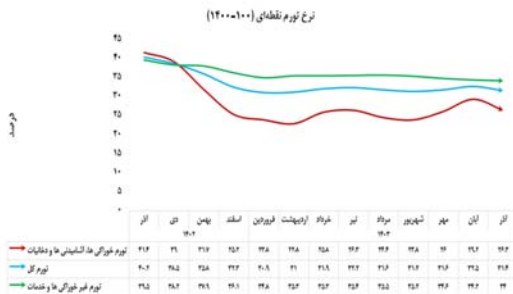
در آذرماه روند افزایشی نرخ تورم ماهیانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات متوقف شده و با کاهش ۱.۸ واحد درصد به ۱.۸ درصد تقلیل یافته است که شدت کاهش آن نسبت به نرخ تورم کل بیشتر بوده است. نرخ تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در خانوارهای شهری و روستایی نیز روندی کاهشی داشته و شدت کاهش تورم مواد غذایی در خانوارهای شهری بیشتر از خانوارهای روستایی بوده است.

نمودار (۱): روند ماهیانه تورم کل، خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیر خوراکی‌ها و خدمات (۱۴۰۰=۱۰۰)

ماخذ: مرکز آمار ایران

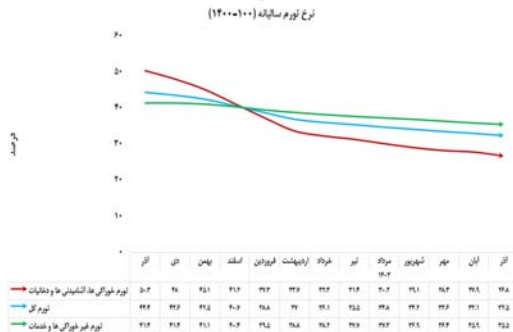
نرخ تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در آذرماه ۲۶.۳ درصد گزارش شده که نسبت به آبان‌ماه ۲.۹ واحد درصد کاهش یافته است. به بیانی دیگر، خانوارهای کل کشور در آذرماه سال جاری ۲۶.۳ درصد بیشتر از آذر سال گذشته، برای تهیه مواد غذایی هزینه پرداخت نموده‌اند که نسبت به آبان‌ماه روندی نزولی داشته است. در ماه گذشته، نرخ تورم نقطه‌ای مواد غذایی در خانوارهای شهری و روستایی نیز روندی کاهشی داشته و شدت کاهش در خانوارهای شهری بیشتر بوده است.

نمودار (۲): روند تورم نقطه‌ای کل، خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیر خوراکی‌ها و خدمات (۱۴۰۰=۱۰۰)

ماخذ: مرکز آمار ایران

روند نزولی نرخ تورم سالانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در آذرماه نیز تداوم داشته و با کاهش ۱.۱ واحد درصد به ۲۶.۸ درصد رسیده است. بنابراین، طی سال گذشته (آذر ۱۴۰۲ الی آذر ۱۴۰۳) نرخ تورم مواد غذایی روندی کاملاً نزولی را طی کرده و از ۵۰.۳ درصد به ۲۶.۸ درصد تقلیل یافته است (نمودار ۳). شدت کاهش تورم مواد غذایی در خانوارهای شهری و روستایی با هم برابر بوده است اما سطح تورم در خانوارهای روستایی نسبت به خانوارهای شهری بالاتر بوده است.

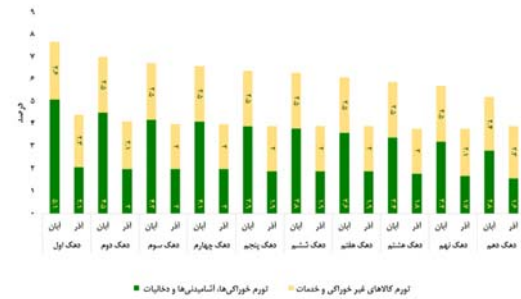
نمودار (۳): روند تورم سالانه تورم کل، خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیر خوراکی‌ها و خدمات (۱۴۰۰=۱۰۰)

ماخذ: مرکز آمار ایران

نکته قابل تامل آن است که کالاهای مختلف به یک اندازه بر روی تورم کل تاثیر ندارند و با توجه به ضریب اهمیت آن متفاوت هستند. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، سهم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در تورم آذرماه ۰۶ واحد درصد و سهم کالاهای غیر خوراکی و خدمات ۱۱.۴۲ واحد درصد بوده است. بنابراین، بر خلاف ماه‌های گذشته که تورم مواد غذایی سهم بالاتری را نسبت به تورم غیرخوراکی‌ها و خدمات در تورم کل به خود اختصاص داده بود، در آذر ماه تورم مواد غذایی سهم کمتری را نسبت به تورم کالاهای غیر خوراکی در تورم کل داشته است. در میان گروه‌های کالایی همچون ماه گذشته، مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها بیشترین سهم را در تورم ماهیانه کل داشته است (۰.۸۷ واحد درصد). بعد از آن گروه سبزیها و حبوبات قرار داشته که سهم آن در افزایش تورم ۰.۲۹ واحد درصد بوده است (نمودار ۴).

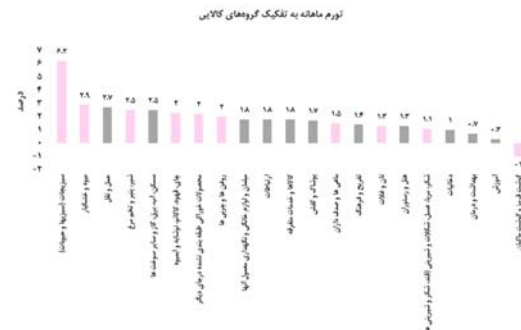

نمودار (۴): مقایسه تورم ماهیانه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات و تورم کالاهای غیر خوراکی و خدمات به تفکیک دهک‌های هزینه‌ای

نمودار (۵): تورم ماهیانه به تفکیک گروه‌های کالایی

در میان گروه‌های کالایی، با توجه به افزایش قیمت سیب‌زمینی، پیاز و حبوبات در آذرماه بیشترین تورم ماهیانه مربوط به گروه سبزی‌ها و حبوبات بوده و پس از آن گروه میوه و خشکبار قرار داشته است. از دلایل اصلی افزایش تورم گروه سبزی‌ها و حبوبات می‌توان به افزایش قیمت گوجه‌فرنگی و سیب‌زمینی اشاره کرد که ناشی از تغییر فصل و تغییر مبادی تأمین سبزی و صیفی در کشور بوده و افزایش تقاضا برای گروه میوه و خشکبار با توجه به برگزاری مراسم شب یلدا، از جمله دلایل افزایش قیمت گروه‌های کالایی سبزیجات و میوه‌ها بوده است. نکته قابل توجه، کاهش تورم گروه گوشت قرمز و گوشت ماکیان در آذرماه می‌باشد که با توجه به برنامه‌ریزی و ثبات در سیاست‌گذاری تولیدات دام و طیور به ویژه گوشت مرغ در راستای افزایش تولید و به منظور حفظ تعادل عرضه و تقاضا در بازار حاصل شده است.

نمودار (۶): سهم گروه‌های کالایی در تورم کل (ماهیانه)

بررسی روند تورم ماهانه مواد غذایی به تفکیک استان نشان می‌دهد که در آذرماه، استان کهگیلویه و بویراحمد با تورم ۳.۶ درصد، بالاترین نرخ تورم ماهیانه را در میان استان‌های کشور داشته و استان البرز با تورم ۱ درصد کمترین تورم ماهانه را در میان استان‌های کشور به خود اختصاص داده است. بیشترین افزایش تورم ماهانه مواد غذایی در استان خراسان جنوبی (۱.۱ واحد درصد) و بیشترین کاهش نیز در استان بوشهر (۴.۹- واحد درصد) بوده است.

تهران - بلوار کریمخان زند - انتهای خیابان شهید عضدی (آبان) جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ شماره: ۸۸۹۶۶۶۰ کدپستی: ۳۷۳۱۳-۱۵۹۸۶

E-mail: aperi@agri-peri.ac.ir

ECE: ece.aperi@agri-peri.ac.ir

<https://www.agri-peri.ac.ir>